

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ»

Εβδομαδιαία έκδοση του Ιερού Ναού
Αγίων Αποστόλων Πέτρου & Παύλου Πεύκης
Τηλ. 2108027738, E-mail: agioi.apostoloi@gmail.com
www.agioiapistoloi.gr

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022.
ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ (13' Ματθαίου)

Βουκόλου επισκόπου Σμύρνης, Φωτίου
Κων/πόλεως του μεγάλου και ισαποστό-
λου.

έτος 15^ο Τεύχος 637

Η πίστη και επιμονή της Χαναναίας γυναίκας για λίγα ψίχουλα αγάπης

(Ιωάννης Καραβιδόπουλος. Ομότιμος Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

Βασικό στοιχείο της ευαγγελικής διήγησης της Κυριακής δεν είναι το θαύμα του Ιησού καθεαυτό αλλά η συζήτηση του Ιησού με τη Χαναναία γυναίκα που απολήγει στην έξαρση της πίστης της τελευταίας, αποτέλεσμα της οποίας είναι η θεραπεία της άρρωστης κόρης της. Ο ευαγγελιστής στρέφεται προ-

φανώς κατά της ιουδαϊκής αποκλειστικότητας της σωτηρίας, για να δείξει την παγκοσμιότητα της προσφερόμενης από τον Χριστό σωτηρίας. Ας δούμε το κείμενο του ευαγγελίου σε μετάφραση:

«Εκείνο τον καιρό ο Ιησούς αναχώρησε για την περιοχή της Τύρου και της Σιδώνας. Τότε μια γυναίκα Χαναναία βγήκε έξω από τα όρια της περιοχής εκείνης και του φώναζε δυνατά: 'Ελέησέ με, Κύριε,

Υιέ του Δαβίδ. Η θυγατέρα μου βασανίζεται από δαιμόνιο'. Αυτός δεν της απαντούσε λέξη. Τον πλησίασαν τότε οι μαθητές του και τον παρακαλούσαν: 'Διώξε την, γιατί μας ακολουθεί και φωνάζει'. Ο Ιησούς είπε: "Έχω αποσταλεί μόνο για τους πλανεμένους Ισραηλίτες'. Εκείνη όμως ήρθε και τον προσκύνησε λέγοντας: 'Κύριε, βοήθησέ με'. Αυτός της αποκρίθηκε: 'Δεν είναι σωστό να πάρει κανείς το ψωμί των παιδιών και να το πετάξει στα σκυλάκια'. 'Ναι, Κύριε', είπε εκείνη, 'αλλά και τα σκυλάκια τρώνε από τα ψίχουλα που πέφτουν από το τραπέζι των κυρίων τους'. Τότε ο Ιησούς της απάντησε: 'Μεγάλη είναι η πίστη σου, γυναίκα! Ας γίνει όπως το θέλεις'. Κι από κείνη την ώρα γιατρεύτηκε η θυγατέρα της» (Ματθ. 15, 21-28).

Ύστερα από τις εισαγωγικές παρατηρήσεις μας είναι φανερό πως δεν στερείται σημασίας η γεωγραφική λεπτομέρεια στην αρχή της διήγησης ότι ο Ιησούς, «αναχώρησε για την περιοχή της Τύρου και της Σιδώνας», δηλ. για περιοχή που βρίσκεται στα βόρεια σύνορα της Γαλιλαίας και κατοικείται από εθνικούς. Ιδιαίτερα η Τύρος και η Σιδώνα είναι, κατά την ιουδαϊκή παράδοση, χαρακτηριστικές περιπτώσεις εθνικών πόλεων (βλ. Ματθ. 11, 21). Ο Ιησούς πλησίασε την περιοχή αυτή των εθνικών με τρόπο που για έναν Ιουδαίο σήμαινε κίνδυνο να έλθει σε επικοινωνία με «ακάθαρτους», για τον ευαγγελιστή όμως η κίνηση αυτή δηλώνει την παγκοσμιότητα του χριστιανικού κηρύγματος. Ο ευαγγελιστής σημειώνει ότι η γυναίκα αυτή ήταν Χαναναία. Οι κάτοικοι της Τύρου όπως και όλης της παραλίας της Συρίας ήταν Φοίνικες και θεωρούνταν απόγονοι των αρχαίων κατοίκων της Παλαιστίνης, των Χαναναίων..

Στις εκδηλώσεις σεβασμού της γυναίκας και στην παράκληση της για θεραπεία του κοριτσιού της ο Ιησούς απαντά — προφανώς θέτοντας σε δοκιμασία την πίστη της — ότι δεν είναι σωστό να στερήσει την τροφή από τα «τέκνα» και να τη δώσει στα «κυνάρια». Προφανώς χρησιμοποιεί όρους με τους οποίους οι Ιουδαίοι χαρακτήριζαν από τη μια μεριά τον εαυτό τους και από την άλλη τους εθνικούς. Αντί του «κύνες», που είναι γνωστός υβριστικός χαρακτηρισμός των εθνικών από τους Ιουδαίους, ο Ιησούς χρησιμοποιεί τη λέξη «κυνάρια», λιγότερο υβριστική και δηλωτική των κατοικίδιων ζώων. Η γυναίκα, διακρίνοντας με την πίστη της πίσω από τη φαινομενική άρνηση του

Ιησού το τελικό ναι του, συνεχίζει την εικόνα που άρχισε ο Ιησούς, αναγνωρίζοντας ότι παρά την ορθότητα της σκέψης που εκφράζει η εικόνα υπάρχει περιθώριο να χορτάσουν και τα κυνάρια από τα «ψίχουλα» πού πέφτουν κάτω από το τραπέζι των παιδιών. Η πίστη της γυναίκας, που μαρτυρείται τόσο από την προσφώνηση του Ιησού ως Κυρίου όσο και από την αποδοχή της έμμεσης εξομοίωσής της με κυνάριο αλλά και από τη βεβαιότητα που εκφράζει ότι υπάρχει χώρος εκδήλωσης του θείου ελέους και γι' αυτήν, οδηγεί στη θεραπεία του άρρωστου κοριτσιού της.

Σε αντίθεση με τα «τέκνα» του Θεού που παγιδεύονται σε στενόκαρδες νομικές διατάξεις ένα «κυνάριο» του εθνικού κόσμου αποδείχτηκε πραγματικό «τέκνο» του Θεού. Η περίπτωση της Χαναναίας γυναίκας του ευαγγελικού αναγνώσματος μας προσφέρει την ευκαιρία για μια σύντομη ανάλυση της χριστιανικής πίστης και έκθεση των γνωρισμάτων της.

1. Κατ' αρχήν η Χαναναία πιστεύει στη μεσσιανική εξουσία του Ιησού, τον οποίον αποκαλεί «Κύριο» και «υιόν Δαυΐδ». Η απλότητα του Χριστού, που εμπόδισε τους Ιουδαίους να τον αναγνωρίσουν ως τον αναμενόμενο Μεσσία, δεν εμποδίζει την Χαναναία να ιδεί στο πρόσωπό του τον απεσταλμένο από τον Θεό νικητή της φθοράς και ελευθερωτή των ανθρώπων από τον πόνο και την ασθένεια.

2. Η πίστη της παραμένει ανεπηρέαστη και ακλόνητη από τη σιωπή του Ιησού. Μπαίνει σε δοκιμασία αλλά δεν κάμπτεται. Δεν είναι λίγο πράγμα, να ζητάς από κάποιον κάτι, να μη σου απαντά, και συ να επιμένεις. Μόνο αν είσαι βέβαιος ότι θα λάβεις το αιτούμενο, τολμάς και επιμένεις. Η βεβαιότητα και η εμπιστοσύνη στον Ιησού κάνουν την πίστη της Χαναναίας σταθερή και ακλόνητη.

3. Συνοδεύεται η πίστη της από ταπείνωση ειλικρινή. Δέχεται η ταπεινή αυτή γυναίκα την εξευτελιστική παρομοίωσή της με σκυλάκι, δεν αγανακτεί αλλ' απαντά με τρόπο που δείχνει την υποταγή της. Ίσως σκεφθεί κανείς ότι ο πόνος για το άρρωστο παιδί της και η ελπίδα για τη θεραπεία του την κάνουν να τα ανέχεται όλα. Η πείρα όμως της ζωής μαρτυρεί ότι ο εγωισμός πολλές φορές στέκεται εμπόδιο για να ζητήσει ο άνθρωπος την ικανοποίηση των αναγκών του. Δεν πρόκειται

λοιπόν στην περίπτωση της Χαναναίας για μια αναγκαστική ταπείνωση αλλά για μια ειλικρινή συντριβή μπροστά στη δύναμη του Θεού.

4. Η Χαναναία δεν ανήκει στον εκλεκτό λαό του Θεού, αλλά είναι ειδωλολάτρισσα. Το να ανήκει κανείς στον λαό της διαθήκης, το να είναι μέλος της Εκκλησίας, θα λέγαμε εμείς σήμερα, το να ανήκει σε κάποια ευσεβή κίνηση, δεν αποτελεί καμιά δέσμευση για τον Θεό. Εκείνο που δεσμεύει τον Θεό είναι η πίστη. Βέβαια, πίστη έξω από την Εκκλησία είναι αδιανόητη και ανύπαρκτη· αλλά και η τυπική συμμετοχή στην Εκκλησία χωρίς πίστη με τα χαρακτηριστικά που αναφέραμε προηγουμένως δεν υποχρεώνει τον Θεό να εκπληρώσει τις επαγγελίες του. Στους Ισραηλίτες που καυχιόνταν ότι είναι απόγονοι του Αβραάμ και στήριζαν στην καταγωγή τους αυτή την αυτοπεποίθηση, ότι ο Θεός είναι υποχρεωμένος να τηρήσει τις υποσχέσεις του, απάντησε κάποτε ο Βαπτιστής Ιωάννης: «Να είστε βέβαιοι πως ο Θεός, ακόμη κι απ' αυτές εδώ τις πέτρες μπορεί να κάνει απογόνους του Αβραάμ» (Ματθ. 3, 9). Εκείνο που μετρά για τον Θεό δεν είναι η καταγωγή, τα προνόμια, η θέση, η μόρφωση, κ.λ.π., αλλά η ζωντανή πίστη, η οποία μπορεί καμιά φορά να βασανίζεται και να τυραννιέται αλλά τελικά ξεπερνά τους ορθολογισμούς.

5. Και αυτό το τελευταίο μας οδηγεί σ' ένα ακόμη χαρακτηριστικό της πίστης με το οποίο θα τελειώσουμε. Η πίστη βρίσκεται πάνω από τη λογική. Ο άνθρωπος θέλει πολλές φορές στηρίγματα για να πεισθεί, ζητά αποδείξεις που να ικανοποιούν το μυαλό του. Κι όταν δεν τα έχει, αμφιβάλλει, κλονίζεται, πέφτει. Η πίστη όμως υπερβαίνει τη λογική, είναι υπέρλογη. Ανήκει στην τάξη της καρδιάς κι όχι του μυαλού. Δεν έχει ανάγκη από τα πτωχά υποστηρίγματα της λογικής για να κρατηθεί· την στηρίζει ο λόγος του Θεού. Είναι φανερό ότι για όλους μας, που η λογική παίζει σπουδαίο ρόλο στη ζωή μας, η πίστη είναι κάτι που δύσκολα μπορεί να αποκτηθεί· κι ακόμη πιο δύσκολο να διατηρηθεί σταθερή. Γι' αυτό το αίτημά μας και η προσευχή μας ας είναι πάντοτε το «Κύριε, πρόσθες ημίν πίστιν» (Λουκ. 17, 5).